

Ajánlás

Az Erdélyi Művészeti Központ a Székely Nemzeti Múzeum legfiatalabb belső osztálya, amely 2012. szeptemberében jött létre azzal a nemes szándékkal, hogy feltérképezze, gyűjtse, feldolgozza, kutathatóvá tegye és kiállítások keretében bemutassa az 1945 után Erdélyben született reprezentatív – elsősorban magyar – képzőművész (élet)műveket. Tevékenységét szakmai kuratórium elemzi és irányítja.

A kezdeményezők végső célja az, hogy az Erdélyi Művészeti Központ önálló gyűjtőkörű múzeummá fejlődjön. Az intézmény létrehozatalának terve már a rendszerváltás óta jelen van az erdélyi képzőművészeti életben.

Az Erdélyi Művészeti Központ működésének komoly előzményeiként kiemelhetjük a kolozsvári székhelyű Barabás Miklós Céh, a csíkszeredai KOKEM, a gyergyószárhegyi Kulturális és Művészeti Központ, vagy a sepsiszentgyörgyi Etna Alapítvány működését.

Ezen összerdélyi programban (is) gondolkodó és ható intézmények jó része ma is tevékeny, működésük elsősorban a modern és kortárs képzőművészetre fókuszál. Joggal merül fel a kérdés: mi lesz azokkal az erdélyi, vagy Erdélyhez kötődő életművekkel, amelyek a második világháború után születtek? Vagy azokkal az alkotókkal, akik az erdélyi művészeti életben meghatározó szerepet töltöttek be, majd a szocializmus alatt külföldre távoztak?

Nagy művészeink: Barabás Miklós, Gyárfás Jenő, Mattis-Teutsch János, Nagy Imre, Nagy Albert életműve már múzeumi törzsanyag, de kik voltak követőik, akik a diktatúra körülményei között is megpróbáltak modernül gondolkodni és európai mércével mérhető életművet alkotni? Vajon kik által nyerte el mai arcát az erdélyi magyar képzőművészet? Ha mi nem próbáljuk felfedezni, rangsorolni értékeinket, ki fogja ezt megtenni helyettünk?

Az Erdélyi Művészeti Központ célja a második világháború utáni, modern és kortárs erdélyi képzőművészet tárgyi emlékeinek összegyűjtése és bemutatása.

Feladata továbbá az alkotók hagyatékának szakmai ápolása, művészetük átmentése a jövő generációi számára. Tekintettel kell lennie és érzékenyen kell reagálnia a térség multietnikus adottságaira, befogadónak kell lennie a nem magyar alkotókkal szemben is, hiszen a képi nyelv ezt nemcsak lehetővé teszi, hanem egy-egy irányzat, iskola történetének vizsgálatakor meg is kívánja.

Gyakran lehet hallani szétszóródó, elprédált művekről, feledésbe merülő hagyatékokról. Ki figyeli ezek sorsát, ki vállal felelősséget értük?

A Székely Nemzeti Múzeum kezdeményezésére 2011 őszén egy országos „küldöttgyűlés” keretében próbáltunk válaszolni ezekre az égető kérdésekre, Erdély fontos művészeti központjaiból meghívott szakemberek közreműködésével.

Valamennyien egyetértettünk egy bázisintézmény létrehozásának szükségességében. Mindenki számára világossá vált, hogy ezt a múzeumot csak erős magyar képviseletű önkormányzat(ok) tarthat(ják) fenn, tehát Székelyföldnek, mint belső anyaországnak kell vállalnia a kezdeményező szerepet. Sepsiszentgyörgyre esett a küldöttek választása, mivel a Székely Nemzeti Múzeum szomszédságában a megyei önkormányzat röviddel a gyűlés előtt egy negyvenáras telket vásárolt múzeumbővítési céllal.

Ötletgazdák, mentorok és szervezők egyetértettek abban, hogy egy új múzeum megépítése komoly anyagi erőforrást feltételez, nagyon sok időt igényel, de a szakmai munkát azonnal el lehet kezdeni, már rögtön a 140 éves Székely Nemzeti Múzeum keretein belül. Nagyon fontos, hogy a készülő programokat, kiállításokat hálózatban gondolkodva, Erdély fontosabb városaiban is bemutassuk.

Szép adományokat kaptunk Stuttgartból, Budapestről, Marosvásárhelyről, Kolozsvárról, Nagyváradról; Magyarország Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériuma biztosította a működési költséget; az idénre tervezzük az ideiglenes székház tatarozását és igyekszünk műveinket bemutatni a szakmának és a nagyközönségnek.

Ez a kiállítás és az ezt kísérő katalógus kétpólusú: egyrészt a Székely Nemzeti Múzeum Gyárfás Jenő Képtárának törzsanyagából nyújt válogatást, másrészt az Erdélyi Művészeti Központ megalakulása óta adományként kapott műtárgyakat mutatja be.

Azt kívánjuk, hogy a kiállítás és a katalógus felkeltse az alkotók, művészetbarátok, mecénások érdeklődését törekvéseink iránt, és segítségükkel a minőség nevében tudjunk erősödni, szépülni, gazdagodni az erdélyi magyar közösség hasznára és épülésére.

Sepsiszentgyörgy, 2013. január 20.

EMüK kiállítás

Minerva Galéria - Kolozsvár 2013. február 22.

1. Baász Imre: Ady Endre illusztráció, 1977
(grafika) 27,5x48,5 cm. l.sz. A.1194
2. Baász Imre: Egy tanár emléke, 1978
(grafika) 30,5x57,5 cm. l.sz. A. 1341
3. Balázs Péter: Segesvár.1966, - adomány
(olaj, vászon,)110x90 cm
4. Balázs Péter: Fazekas. 1971, - adomány
(olaj, farostlemez) 80x65 cm
5. Balogh Péter: Gótika, é.n.
(bronz) 111,8x33x20 cm. l.sz. A. 1135
6. Balogh Péter: Remény, é.n.
(fémlemez) 75x27x8 cm. l.sz. A. 1332
7. Benczédi Sándor: Nagy Imre portréja, é.n.
(kő, szobor) 24x15x24 cm. l.sz. A.854
8. Benczédi Sándor: Tompa László portréja, é.n.
(kő, szobor) 20x14x14 cm. l.sz. A.855
9. Bene József: Körhinta, 1934
(olaj, vászon) 46x50 cm. l.sz. A.1219

Kiállított munkák jegyzéke

10. Bene József: Viszontlátás, 1977
(enkauszтика) 91x51 cm l.sz. A. 1265
11. Bordi András: Gyerekportré, 1938
(akvarell) 54x49,5 cm. l.sz. A.490
12. Cseh Gusztáv: Csend, 1974
(tusrajz) 50x56 cm. l.sz. A.932
13. Cseh Gusztáv: Kolozsvári táj, 1970
(tusrajz) 52x44 cm. l.sz. A.932
14. Erdei Gy. Zoltán: Nipp, é.n. - adomány
(festett kerámia)
15. Erdős I. Pál: Költő, 1976
(tusrajz) 50x70 cm. l.sz. A. 1182
16. Erdős I. Pál: Monológ, 1976
(tusrajz) 53x73 cm. l.sz. A. 1179
17. Gazdáné Olosz Ella: Temesvár, 1991 - adomány
(ikat, textil) 214x158 cm.
18. Gergely István: Örömök fala I-IV. é.n.
(bronz, aluminium dombormű) 40x19,5x2 cm, 40x29x2 cm,
39x25x1,2 cm, 40,3x29x1,8 cm, l.sz. A.1318
19. Gy. Szabó Béla: Jéghegyen, 1971
(fametszet) 39,7x50,1 cm, l.sz. A.1747

Kiállított munkák jegyzéke

20. Hervai Zoltán: Építkezés, 1973
(olaj, vászon) 75x58 cm. l.sz. A.926
21. Hervai Zoltán: Kozmosz, 1993
(olaj, vászon) 60x50 cm. l.sz. A.2456
22. Incze Ferenc: Cogito. 1977 - adomány
(olaj, vászon) 80x75 cm
23. Jakobovits Miklós: Mágikus kompozíció, 2007 - adomány
(vegyes technika) 80x110 cm.
24. Jecza Péter: Dantei világ, é.n.
(bronz, szobor) 40x34,5x34,5 cm. l.sz. A. 1458
25. Jecza Péter: Monáda, é.n.
(bronz, szobor) 12x21,5x12 cm. l.sz. A.1422
26. Kós András: Pár, 1970
(fa, szobor) 100x60x53 cm. l.sz. A.733
27. Lövith Egon: Michelangelo portréja, é.n.
(terakotta, szobor) 33,5x15,5x23,5 cm. l.sz. A. 2293
28. Lövith Egon: Torzó, é.n.
(márvány, szobor) 57x25x35 cm. l.sz. A.2292
29. Mattis Teutsch János: Kompozíció, é.n.
(grafika) 45x31,5 cm. A. 986

30. Mattis Teutsch János: Lélekvirágok, é.n.
(olaj, karton) 35,8x28,8 cm. l.sz. A. 938
31. Mattis Teutsch János: Magány, é.n.
(szobor, fa) 39,5x8x5 cm. l.sz. A. 953
32. Mattis Teutsch János: Ölelés, é.n.
(szobor, fa) 40x22x5,5 cm. l.sz. A. 809
33. Márkos András: Öregasszony, é.n.
(műkő, szobor) 65x30x32 cm. l.sz. A.1939
34. Miklóssy Gábor: Fekvő akt, é.n. - adomány
(olaj, vászon) 95x159 cm
35. Mohi Sándor: A kertben, é.n.
(olaj, vászon) 99x91 cm. A.1163
36. Mohi Sándor: Beszterce, 1975.
(olaj, falemez) 50,5x50,5 cm. l.sz. A. 1164
37. Nagy Albert: A tiszta forrásnál – Bartók, 1966
(olaj, vászon) 135x158,5 cm. l.sz. A. 979
38. Nagy Albert: Fizikusok, 1967
(olaj, vászon) 74x77 cm. l.sz. A. 811
39. Nagy Imre: A kútnál, 1934
(olaj, vászon) 101x113 cm. l.sz. A.742

40. Nagy Imre: Anyám, é.n.
(fametszet) 14x14 cm. l.sz. A. 66
41. Nagy Pál: Önarckép, 1973
(olaj, vászon) 89,5x64,7 cm.
42. Pallos Sch. Jutta: Ballada -Budai Ilona, 1992 - adomány
(grafika) 63x43 cm. l.sz. A. 2565
43. Pallos Sch. Jutta: Hídon átmenők, 1997 - adomány
(olaj, vászon) 100x120 cm. l.sz. A. 2551
44. Plugor Sándor: Illusztráció Illyés Gyula témára, 1975
(grafika, metszet) 24,5x24,2 cm. l.sz. A.993
45. Plugor Sándor: Tavasz III. – Vágy 1976
(tusrajz) 30,5x21,5 cm. A. 1059.
46. Román Viktor: Lovak, é.n.
(grafika) 25x37,5 cm. l.sz. A.2434
47. Román Viktor: Ló, 1968
(grafika) 17x23 cm. l.sz. A. 2435
48. Sükösd Ferenc: Önarckép, 1968
(szénrajz) 37,5x27,5 cm. l.sz. A.794
49. Sükösd Ferenc: Csend, 1966
(olaj, karton) 50x69,7 cm. l.sz. A.793

50. Szolnay Sándor: Tavaszi virágok, 1940
(olaj, vászon) 69x58,6 cm. l.sz. A. 1437
51. Tornay Endre András: Álló figura, é.n.
(szobor, fa) 80x35x21 cm. l.sz. A. 2511
52. Tornay Endre András: Doboz-szobor, é.n.
(szobor, fa) 52x24x12 cm. l.sz. A. 2512
53. Tóth László: Nő az ablaknál, 1969 - adomány
(olaj, vászon) 119x201 cm.
54. Varga Nándor Lajos: Ádám és Éva, é.n.
(tusrajz) 23,3x33,9 cm. l.sz. A. 463
55. Varga Nándor Lajos: Bem Jóska portréja, 1929
(grafika, linómetszet) 22x20 cm. l.sz. A. 436
56. Vetró Artúr: Nagy Imre portréja, 1951 - adomány
(bronz, szobor) 34x21x23 cm. l.sz. A.2381
57. Ziffer Sándor: Lány korsóval, 1941
(olaj, vászon) 100x67,5 cm. l.sz. A. 1348

MATTIS TEUTSCH János: Lélekvirágok

1923

VARGA NÁNDOR Lajos: Bem Jóska portréja

1929

BENE József: Körhinta

1934

NAGY Imre: A kútnál

1934

BORDI András: Gyerekportré

1938

ZIFFER Sándor: Lány korsóval

1941

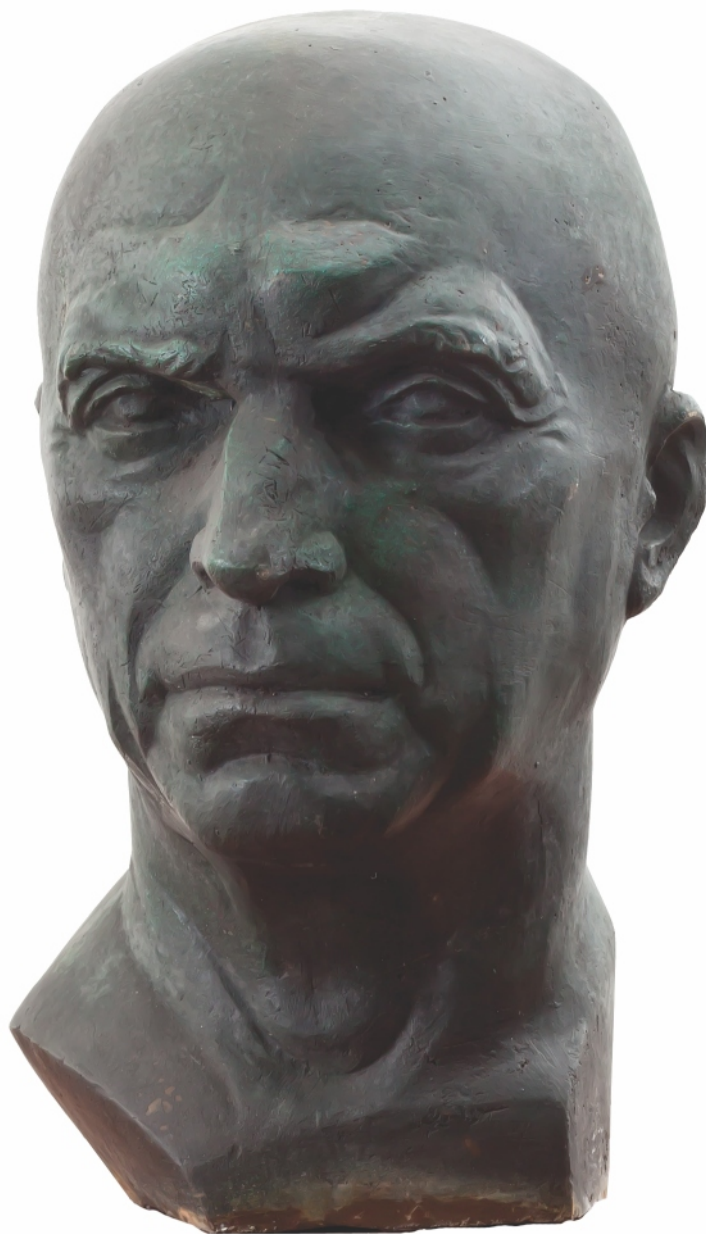
SZOLNAY Sándor: Tavaszi virágok

1940

NAGY Albert: Fizikusok

1967

VETRÓ Artúr: Nagy Imre portréja

1951

ADOMÁNY

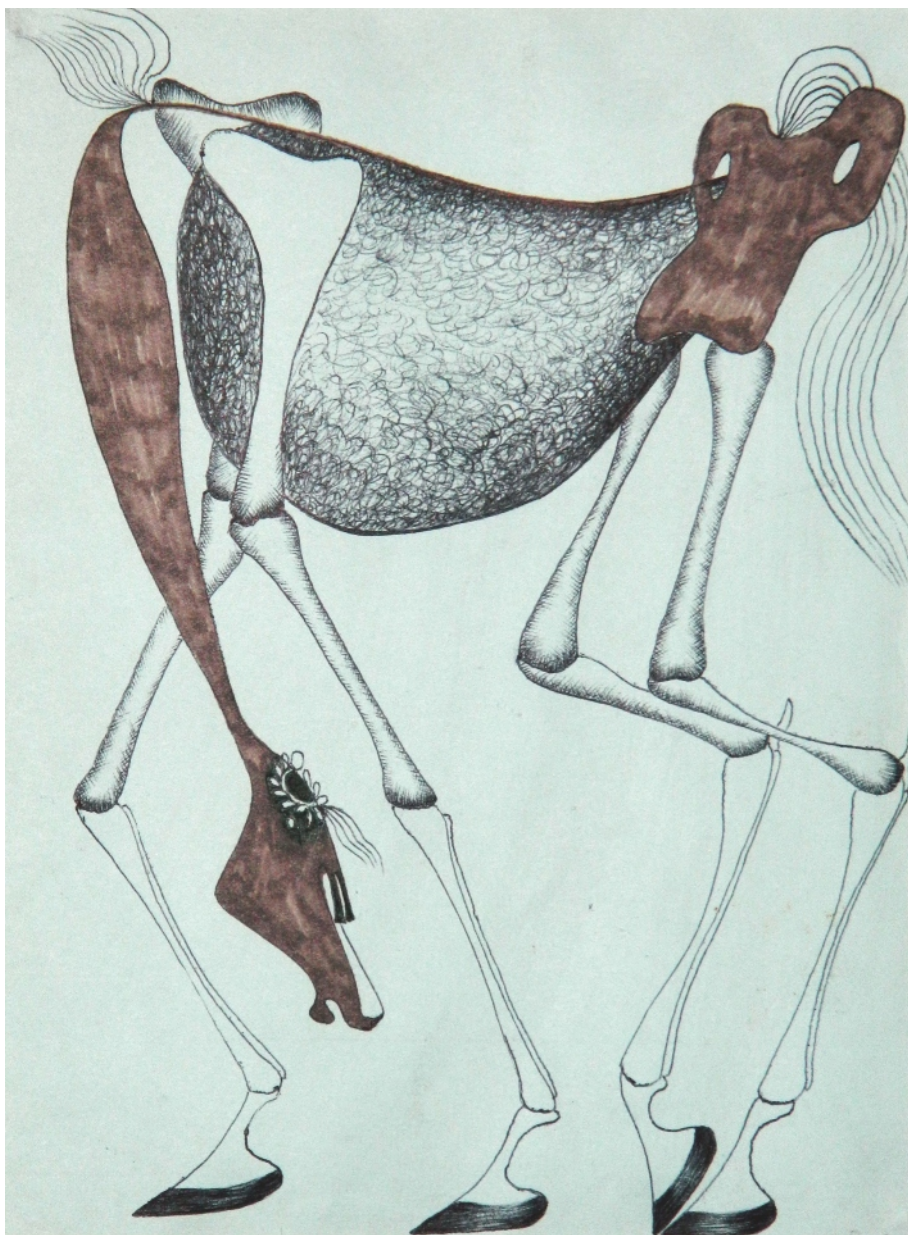
SÜKÖSD Ferenc: Csend

1966

GERGELY István: Örömök fala I-IV. - részlet

é.n.

ROMÁN Viktor: Ló

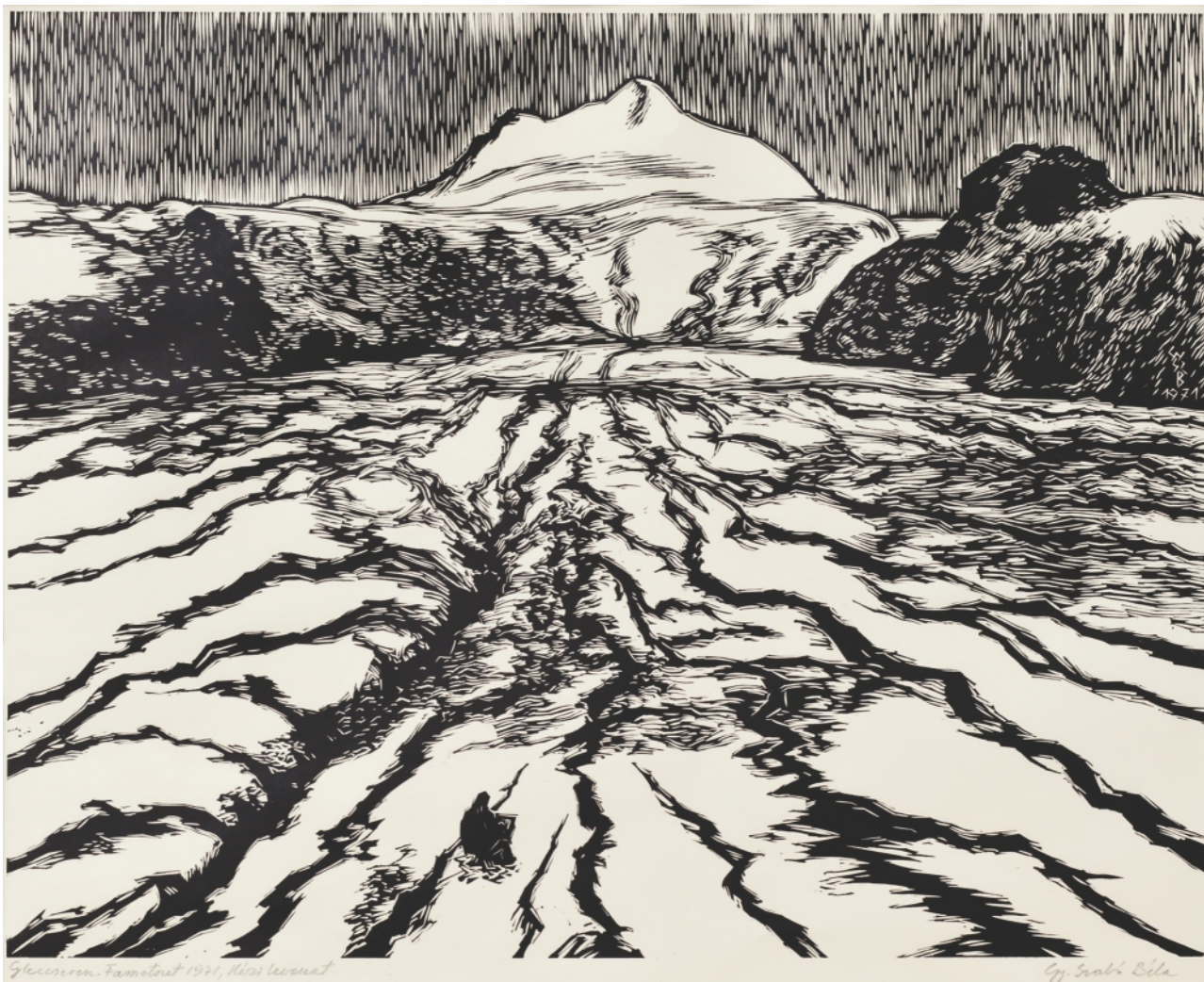
1968

TÓTH László: Nő az ablaknál

1969

ADOMÁNY

GY. SZABÓ Béla: Jéghegyen

1971

BENCZÉDI Sándor: Nagy Imre portréja

é. n.

BALOGH Péter: Remény

é. n.

CSEH Gusztáv: Kolozsvári táj

1970

HERVAI Zoltán: Építkezés

é.n.

KÓS András: Pár

1970

NAGY Pál: Önarckép

1973

Illyés Gyula : Dupla vagy semmi - Címlap 1975 P.S.

PLUGOR Sándor: Illusztráció Illyés Gyula témára

1975

MÁRKOS András: Öregasszony

é. n.

MOHI Sándor: Beszterce

1975

ERDŐS I. Pál: Monológ

1976

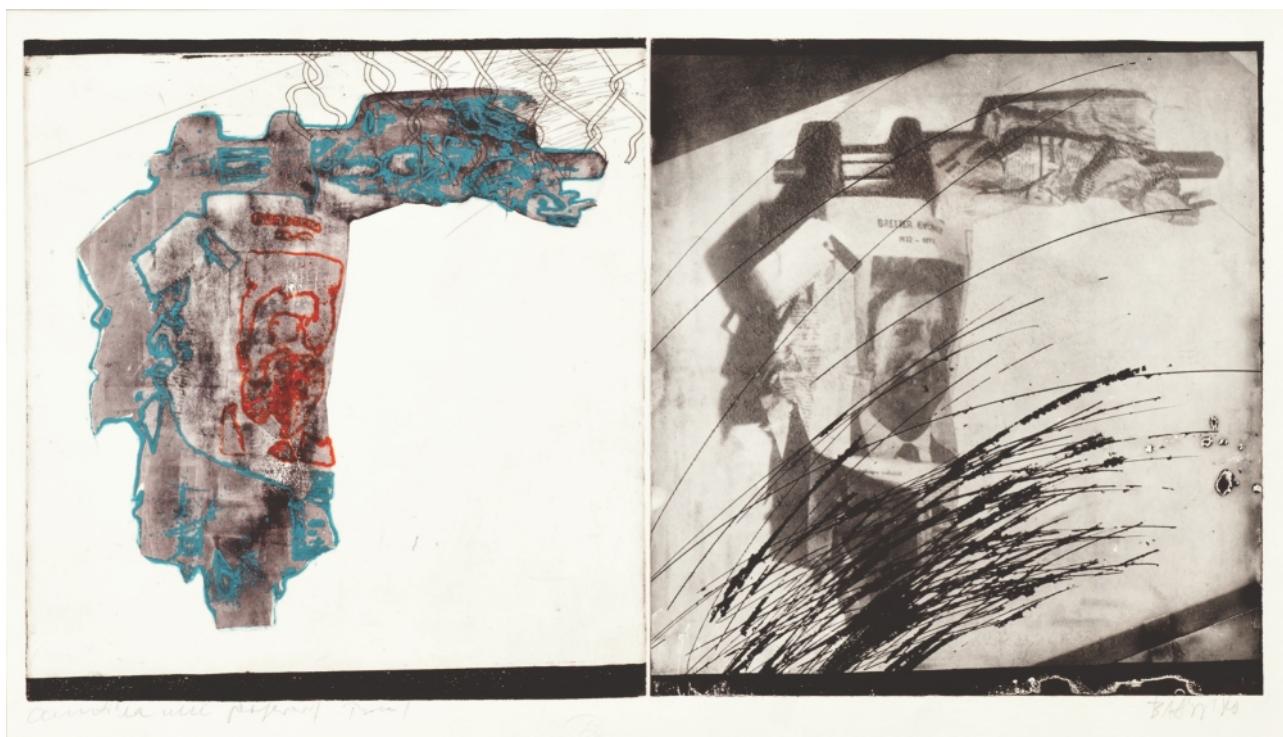
JECZA Péter: Dantei világ

é. n.

TORNAY Endre András: Doboz-szobor

é. n.

BAÁSZ Imre: Egy tanár emléke

1978

ERDEI G. Zoltán: Nipp

ADOMÁNY

é. n.

LÖVITH Egon: Torzó

é. n.

GAZDÁNÉ OLOSZ Ella: Temesvár

ADOMÁNY

1991

PALLOS SCH. Jutta: Hídon átmenők

1997

ADOMÁNY

JAKOBOVITS Miklós: Mágikus kompozíció

ADOMÁNY

2007

A kiállítás védnökei:
Németh Zsolt
Tamás Sándor

A kiállítást támogatta:
Magyarország Közigazgatási
és Igazságügyi Minisztériuma

Kovácsna Megye Tanácsa

A kiállítás kurátora:
Kántor Lajos
Vécsi Nagy Zoltán

Kiadványterv és borító:
Damokos Csaba

Szerkesztés:
Damokos Csaba
Vinczeff László

Fotó:
Henning János

Felelős kiadó:
Vargha Mihály

Külön köszönet:
Kinda István, Kocs Irén, Kolozsi Tibor,
Sántha Imre Géza, Székely István,
Tamás Tünde, Tibori Szabó Zoltán,
Ütő Gusztáv, Vinczeff Orsolya,
Zavicsa József

©Székely Nemzeti Múzeum

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

Kovácsna Megye Tanácsa

RMDSZ
Kulturális Autonómiatanács

ERDÉLYI MŰVÉSZETI KÖZPONT

COMBRIDGE
member of Deutsche Telekom Group

SZÉKELY NEMZETI MÚZEUM ALAPÍTVÁNY
FUNDAȚIA MUZEUL NAȚIONAL SECUIESC

